

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων
Ο Πρόεδρος

02.12.2022

Κύριο Salvatore De Meo
Πρόεδρο
Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τροποποίηση των Συνθηκών (2022/2051(INL))

Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της ως άνω διαδικασίας, η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 12 Ιουλίου 2022, αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων εξέτασε το ζήτημα κατά τη συνεδρίασή της στις 30 Νοεμβρίου 2022. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση, η επιτροπή αποφάσισε να καλέσει την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της στις ακόλουθες προτάσεις.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Dragoș Pișlaru

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Προκειμένου να καταστεί η κοινωνική Ευρώπη πραγματικότητα, και δεδομένων των διδαγμάτων από τις πρόσφατες κρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της πανδημίας και της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, καθώς και του αντικτύπου στην ευρωπαϊκή οικονομία και στα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας και των μελλοντικών προκλήσεων για τη διασφάλιση των υψηλότερων επιπέδων κοινωνικής προστασίας στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί μια βιώσιμη, δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη, όπου τα κοινωνικά δικαιώματα προστατεύονται τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με τις οικονομικές ελευθερίες, μεταξύ άλλων, μέσω αναθεώρησης του ισχύοντος πλαισίου διακυβέρνησης και ανανέωσης του ευρωπαϊκού κοινωνικού συμβολαίου. Όπως επισημαίνεται στα συμπεράσματα των ομάδων εργασίας της Διάσκεψης, είναι απαραίτητη για την ΕΕ η μετάβαση προς ένα βιώσιμο, ανθεκτικό και χωρίς αποκλεισμούς μοντέλο ανάπτυξης¹, με ιδιαίτερη προσοχή στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στους ελέγχους ανταγωνιστικότητας, και προώθηση μελλοντοστραφών επενδύσεων εστιασμένων στη δίκαιη, οικολογική και ψηφιακή μετάβαση².

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα εργαλεία για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- την ενσωμάτωση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων στις Συνθήκες και πλήρης εφαρμογή του καθώς και των στόχων του Πόρτο³.
 - την ενσωμάτωση της κοινωνικής προόδου στο άρθρο 9 της ΣΛΕΕ⁴ που συνδέεται με την εισαγωγή στις Συνθήκες ενός πρωτοκόλλου για την κοινωνική πρόοδο⁵.
 - την υιοθέτηση Συμφώνου Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κοινωνικής Προόδου που καθιστά υποχρεωτικούς τους κοινωνικούς και βιώσιμους στόχους ως μέρος ενός πλαισίου διακυβέρνησης για μια κοινωνική και βιώσιμη Ευρώπη⁶.
2. Επιπλέον, η ΕΕ θα πρέπει να αποστεί από τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία και να στραφεί προς την συνήθη νομοθετική διαδικασία, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων και να καταστεί δυνατή η δράση της ΕΕ σε τομείς, ιδίως στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της επιτροπής EMPL, όπου αυτή επί του παρόντος αποδεικνύεται δύσκολη ή και αδύνατη, λόγω των σχετικών διατάξεων και του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών για τη λήψη αποφάσεων, προασπίζοντας παράλληλα και ενισχύοντας πλήρως τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και περιλαμβάνοντας ρήτρα περί μη υποβάθμισης⁷.

¹ Παράγραφος 13, αιτιολογική σκέψη Α «Η συνέχεια στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης», ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Μαΐου 2022 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στα συμπεράσματα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης (2022/2648 (RSP)).

² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2022 σχετικά με το αίτημα για σύγκληση Συνέλευσης για την αναθεώρηση των Συνθηκών (2022/2705(RSP), παράγραφος 5.

³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με μία ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις (2020/2084(INI)), παράγραφος 6.

⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2022 σχετικά με το αίτημα για σύγκληση Συνέλευσης για την αναθεώρηση των Συνθηκών (2022/2705(RSP), παράγραφος 5.

⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με μία ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις (2020/2084(INI)), παράγραφος 6.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα εργαλεία για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- την υπαγωγή περισσότερων τομέων κοινωνικής πολιτικής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία, ιδίως όσον αφορά την απαγόρευση των διακρίσεων, την κοινωνική προστασία των εργαζομένων (πέραν των διασυνοριακών καταστάσεων), την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας τους, την εκπροσώπηση και τη συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων και των εργοδοτών, καθώς και τους όρους απασχόλησης για τους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ⁶. αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση των «ρητρών γέφυρας»⁷.

- για να ενισχυθούν οι δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να συμμετέχει στον προσδιορισμό ολοκληρωμένων κατευθυντηρίων γραμμών για την ανάπτυξη και τις θέσεις εργασίας, σε βάση ισοτιμίας με το Συμβούλιο⁸.

- την εφαρμογή της κοινοτικής μεθόδου στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η οποία θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁹.

3. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτάχυνση της ανοδικής κοινωνικής σύγκλισης, θα πρέπει να κατανεμηθούν και να αξιοποιηθούν δεόντως τα κονδύλια της ΕΕ, καθώς και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αντιμετώπιση των πρόσφατων κρίσεων. Στο επόμενο ΠΔΠ θα πρέπει να δημιουργηθεί ειδικός μηχανισμός αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος θα ενεργοποιείται σε περίπτωση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και μελλοντικών κρίσεων. Η χρηματοδότηση των πολιτικών απασχόλησης και των κοινωνικών πολιτικών δεν θα πρέπει να αποβαίνει σε βάρος άλλων μακροπρόθεσμων επενδυτικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής συνοχής, που διαδραμάτισαν μείζονα ρόλο στις πρόσφατες κρίσεις.

Χωρίς να παραβλέπεται η διάσταση του φύλου, είναι ζωτικής σημασίας να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ ωφελούν όλες τις μειονεκτούσες ομάδες, ιδίως, μεταξύ άλλων, τα άτομα με αναπηρία, τους μετανάστες και τις εθνοτικές μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων των Ρομά), τα παιδιά και τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ), τους άστεγους, τις μονογονεϊκές οικογένειες και τους ηλικιωμένους.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

⁶ ό.π., παράγραφος 6

⁷ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με την πορεία της συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης (2018/2094(INI)), παράγραφος 7

⁸ Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2020/0165(NLE)), παράγραφος 3, το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με μία ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις (2020/2084(INI)), παράγραφος 6

⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με μία ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις (2020/2084(INI)), παράγραφοι 6 και 19

τα εργαλεία για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- την αναθεώρηση της οικονομικής διακυβέρνησης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η κοινωνική δικαιοσύνη συμβαδίζει με την οικονομική ανταγωνιστικότητα και ότι η ευημερία των πολιτών αποτελεί στόχο των οικονομικών πολιτικών¹⁰.
- την παρακολούθηση της διαχείρισης των κονδυλίων, συμπεριλαμβανομένου του δημοκρατικού ελέγχου από το Κοινοβούλιο¹¹.
- ρήτρες έκτακτης ανάγκης και ευελιξία¹².
- την σταθεροποίηση αυξημένου επιπέδου επενδύσεων της ΕΕ για την προώθηση της ανοδικής σύγκλισης στον τομέα των κοινωνικών πολιτικών¹³.
- μια προσωρινή ευρωπαϊκή δέσμη μέτρων για την κοινωνική ανθεκτικότητα¹⁴, που θα συντονίζει μια δέσμη μέτρων και μέσων για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης και της αναχρηματοδότησης του SURE, εφόσον οι κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία εξακολουθούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην αγορά εργασίας, καθώς και της θέσπισης ενός μηχανισμού κοινωνικής διάσωσης με αυξημένη δημόσια στήριξη για τα υφιστάμενα μέσα που απευθύνονται στους φτωχότερους στην κοινωνία μας¹⁵.

¹⁰ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με μία ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις (2020/2084(INI)), παράγραφοι 6 και 19

¹¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, τη διοργανική συμφωνία, το μέσο ανάκαμψης της ΕΕ και τον κανονισμό για το κράτος δικαίου (2020/2923(RSP)), παράγραφος 8

¹² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία για την ΕΕ – ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ για δράση (2022/2653(RSP)), παράγραφοι 34, 35

¹³ ό.π., παράγραφος 12

¹⁴ ό.π., παράγραφος 24

¹⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία για την ΕΕ – ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ για δράση (2022/2653(RSP)), παράγραφος 24